

ساسی علیه سلامت روان کودکان

به بهانه واکنش داریوش فرضایی به آهنگ جدید ساسی مانکن، از این موضوع گفتیم که چرا از نظر روان شناسی چنین محتواهایی مناسب کودکان نیست

ZENDEGI - SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان رضوی

سه شنبه • ۱۴ آذر ۱۴۰۲
۲۱ جمادی الاول ۱۴۴۵ • ۵ دسامبر ۲۰۲۳
شماره ۲۱۳۷۵

۲۵۹۴

صابر احتمالاً این روزها ماجرای واکنش داریوش فرضایی یا همان عموپورنگ به موزیک ویدئوی یک خواننده را شنیده‌اید. فرضایی که سال‌ها برای کودکان آثاری با نشاط و خوش محتوا تولید کرده‌وطی این سال‌ها به خاطر احترام و خدمت‌گزاری به مادرش محبوب کاربران شبکه‌های اجتماعی هم هست در بخشی از پست اینستاگرامی‌اش با انتشار بخشی از موزیک ویدئوی ساسی مانکن نوشته بود: «به اندازه کافی این روزها داغون و پریشون هستم ولی با دیدن این کلیپ بیشتر دلم گرفت! نمی‌دونم چی تو سرتون می‌گذره ولی لااقل به بچه‌های بی‌گناه و معصوم رحم کنید، به بهانه شادی چنین آثار بی‌محتوایی رو به خورد این فرشته‌های معصوم ندید! من خودم عاشق شادی و ترانه‌های شاد کودکان هستم ولی نه به این قیمت!» طرف دیگر ماجرا ساسان حیدری معروف به ساسی مانکن است؛ از آن خواننده‌هایی که چند وقت یک‌بار با تبلیغات عجیب و رروش‌های خاص خودش تلاش می‌کند آثارش را که محتوای سطحی و در خیلی از موارد سطحی‌تر از آن خواننده‌هایی که ترندهای او برای دیده شدن آثارش از قبل انتشار شروع می‌شود؛ یک‌بار با شایعه کتک خوردن کنار خیابان، یک‌بار با ایجاد شایعه بازگشت به ایران و حالا با مطرح کردن این که در فیلمی همراه ترانه علیدوستی بازی کرده، اثری را که هنوز منتشر نکرده در معرض توجه قرار می‌دهد؛ ریتم و آواز جادو و کنایه به مسائل جامعه و عبور از خط قرمزها هم در بیشتر دیده شدن آثار گذاشت؟

پرونده

کنجکاوی سیاه کودکان با شنیدن آهنگ‌های بی‌محتوا

والدین از آسیب‌های گوش دادن کودکان به ترانه‌های در ظاهر شاد اما با محتوایی نامناسب چه می‌دانند و باید چه کنند؟

دکتر ساحل گرامی | روان‌شناس کودک

فراگیر شدن استفاده کودکان از فضای مجازی باعث شده تا کنترل محتواهایی که به آن‌ها دسترسی دارند و تماشا می‌کنند، سخت‌تر از گذشته باشد. این روزها گوشی‌های هوشمند و دسترسی راحت به اینترنت، چالش‌های زیادی برای والدین ایجاد کرده و نقش آن‌ها را هم پررنگ‌تر از قبل کرده است. در این میان کافی است که مخاطب یک ترانه، کودکان و نوجوانان باشند و ریتم آن شاد و مفرح باشد. همین جاست که مخاطبان کم‌سن‌تر شیفته آن خواننده می‌شوند و به احتمال زیاد آهنگ‌های بعدی او را هم با اشتیاق دنبال می‌کنند، اتفاقی که در چند سال اخیر چند باری تکرار شده است؛ اما ماجرا وقتی جدی می‌شود که این ترانه‌های در ظاهر شاد، محتوای نامناسب و مبتذل داشته باشند.

در گیر شدن ذهن کودک با موضوعات نامناسب

بعضی ترانه‌ها، به صورت هدفمند قشر کم‌سن و سال جامعه را نشانه می‌رود و به طور مستقیم کودکان و نوجوانان را مخاطب خود قرار می‌دهد. در چنین مواقعی، ابتدا کودکان و نوجوانان جذب ریتم ترانه می‌شوند و بعد از چند بار گوش دادن آرام آرام در باره ترانه می‌پرسند تا ابهامات خود را برطرف کنند.

دقیقاً در همین نقطه، والدین سرگردان و پریشان می‌شوند که چگونه پاسخ کودک را در باره محتوای مبتذل بدهند؟ زیرا محتوای ترانه به گونه‌ای است که سلسله‌ای از سوالات بعدی را به ذهن کودک می‌آورد و او را کنجکاوتر می‌کند. کنجکاوی که مناسب سن او نیست و نمی‌توان پاسخ کاملی هم به آن داد.

چاره‌ای جز دور نگه داشتن کودکان از این ترانه‌ها نیست

به پدر و مادرها توصیه می‌شود که کودکان را از ترانه‌های مبتذل دور نگه دارند تا در برابر برخی محتواهای مبتذل و بی‌معنا که هیچ تناسبی با سن و سال بچه‌ها و فرهنگ و تربیت ندارند، واکنش نشان دهند. اما

مهم‌تر از آن اقدامات پیشگیرانه دقیق‌تر و تربیتی است. اگر پایه فرهنگی کودکان ما درست و اصولی ریخته شود، لازم نیست که در برابر بعضی از این پیام‌ها، مجبور به موضع‌گیری شویم. هم اکنون تنها می‌توان توصیه کرد که کودکان را از چنین ترانه‌هایی دور نگه دارید و با

دایسمش‌هایی مایه خجالت در بزرگسالی

خطرات کودکانی که به وسیله ویدئوها و عکس‌هایی که در فضای مجازی به طور دائمی از آن‌ها ثبت می‌شوند در ذهن اطرافیان و آشنایان می‌ماند، ممکن است باعث بشود که در بزرگسالی خجالت کشیده و ناراحت شوند. ممکن است کودکان در آینده بخواهند از بعضی از محتواهایی که در هنگام کودکی تهیه شده‌اند، دوری کنند و احساس ناراحتی کنند به خصوص اگر این محتواها خجالت‌آور یا ناخوشایند باشند. بنابراین، بهتر است به عنوانی که در فضای مجازی در باره کودکان نشر می‌شوند، مورد توجه قرار دهیم و از انتشار محتواهایی که ممکن است در آینده برای کودکان خجالت‌آور باشند، پرهیز کنیم. از این رو، مهم است

توجه کنید محتواهایی که به کودکان عرضه می‌شود، مناسب و منطبق با سن و توسعه روانی و روان‌شناختی آن‌ها باشد. البته، همیشه بهتر است که با توجه به نظارت و راهنمایی والدین، اطمینان حاصل شود که محتواهایی که کودکان در تماس با آن قرار می‌گیرند، مناسب و مناسب سن آن‌هاست.

حمله به روان و حقوق کودک با دایسمش‌سازی مبتذل

ماندگار شدن فیلم کودکان با محتوای نامناسب در فضای مجازی، ابتلا به بلوغ زودرس و اختلال شخصیت‌نمایی و بخشی از آسیب‌های ساخت دایسمش با محتواهای مبتذل است

نجمه عابدی شرق | دانشجوی دکترای تخصصی روان‌شناسی بالینی

ساخت دایسمش و مشاهده محتوای مبتذل برای کودکان می‌تواند عواقب روان‌شناختی جدی داشته باشد. این محتواها ممکن است به کودکان افکار منفی، اضطراب، استرس و افزایش علاقه به واقعیت‌های غیر سالم مرتبط با جنسیت، عنف یا مسائل دیگر بیاموزند. همچنین، محتوای مبتذل ممکن است افزایش هیجانات منفی، کاهش تمرکز و توجه، کاهش علاقه به فعالیت‌های سازنده و بهبود دهنده، مواجهه شدن زودهنگام با مسائل جنسی، تأثیر منفی بر پیشرفت تحصیلی و اجتماعی کودکان داشته باشد. به علاوه، محتوای مبتذل ممکن است ارتباط نامناسب را میان فرزندان و والدین ایجاد کند زیرا ارزش‌ها و انتظاراتی که والدین به کودکان خود رسانده‌اند، با محتواهای مبتذل تضاد داشته باشد.

مجازی و ساخت دایسمش استفاده شوند، احتمالاً

اعتماد به نفس‌شان وابسته به دیده شدن به پیروزی در دنیای مجازی خواهد بود. این امر می‌تواند به اختلال شخصیت‌نمایی در کودکان منجر شود و باعث ناتوانی در ارتباطات و روابط واقعی زندگی شود. این شرایط وقتی بدتر و فاجعه‌بارتر می‌شود که یک ویدئو کوتاه از کودک که هیچ اختیاری از خودش ندارد یا هنوز در تشخیص خوب از بد به تکامل نرسیده، با محتوایی نامناسب منتشر و حتی ماندگار شود. به طور کلی، بهتر است برای رشد سالم کودکان، به جای تمرکز بر دیده شدن در فضای مجازی، بر ارزش‌های اصیل و روابط واقعی تأکید کنیم.

حقوق کودکان را ضایع نکنید

ساخت دایسمش با چنین آهنگ مبتذلی و دیده شدن کودکان در فضای مجازی با آن محتوای نامناسب که حقوق کودکان را نادیده گرفته و به خطر می‌اندازد، به هیچ وجه هیچ توجیهی نمی‌تواند داشته باشد. حقوق کودکان شامل حق به زندگی، حق به سلامتی، حق به تحصیل، حق به بازی و سرگرمی مناسب، حق به حفظ حیثیت و حرمت شخصی و... می‌شود که ساخت و انتشار چنین دایسمش‌هایی آن‌ها را ضایع می‌کند. از دیدگاه حقوق کودکان، باید از زمان تولد کودک تا بزرگسالی، حقوق و منافع‌شان را به طور کامل محافظت کرد. به این ترتیب، ساخت دایسمش نباید به طور مستقیم یا غیرمستقیم به حقوق کودکان ضربه بزند و باید توجه به مسائلی مانند حفظ حیثیت، ارزش‌های شخصی و تأثیر منفی روانی و جسمی را به هنگام استفاده از فضای مجازی در نظر گرفت.

استفاده از بازی و نوجوانمر دانه از کودکان

استفاده از کودکان برای جلوه‌گری یا به عبارتی استفاده از کودکان به عنوان وسیله برای جلب توجه و حاکم شدن بر اطرافیان خلاف اخلاق و ضد حقوق کودکان و نیازمند بررسی و رسیدگی است. اگر والدین با دلایل شخصی یا شرایط احساسی خود از دیده شدن و توجه جامعه به سراغ کودکان خود می‌روند، می‌توانند نشانه‌ای از اختلال شخصیتی والد باشد. این مسئله نه تنها می‌تواند به کودکان آسیب برساند، بلکه نقض حقوق کودکان و ایجاد محیط نامناسبی برای رشد و توسعه او است. برای حفظ حقوق و سلامت کودکان، نیاز است که این مسئله به جد بررسی و رسیدگی شود.

ماندگاری فیلم کودکان با محتوای نامناسب در فضای مجازی

اكتساب اعتماد به نفس در کودکان، به شناخت خود و قبول وجودشان توسط دیگران وابسته است. اگر کودکان فقط برای دیده شدن در فضای

رفتار تان کودکان را در برابر چنین هجویاتی واکنش نشان دهید تا شاید کمتر از چنین فضای مسمومی آسیب ببینند.

بلوغ زودرس در کمین چنین کودکان است

محتوای مبتذل و نامناسب ممکن است تأثیری در بلوغ زودرس کودکان داشته باشد. به عنوان مثال، محتواهای غیر سالم و نادرست می‌توانند کودکان را با مسائل رابطه جنسی و هویت جنسی آشنا کنند و آن‌ها را درک سطحی و نادرست از این مسائل قرار دهند. این ممکن است باعث بلوغ زودرس تمام کودکان نشود، اما ممکن است تمایل زودرس به آشنایی با مسائل جنسی و ایجاد سوالات پیچیده و نامناسب در ذهن کودکان را ایجاد کند. بنابراین، مهم است توجه و مراقبت خاصی به انتخاب روانی و جسمی کودکان شانس آموزش و پیشرفت مناسب بدهند و از آن‌ها در مواجهه با مسائلی نادرست و نامناسب دوری کنیم.

تلاش والدین بی‌فایده است؟

بعضی‌ها می‌گویند جنبه بدماجرا این جاست که والدین هر چقدر هم سعی کنند تا کودکان در جمع خانواده چنین ترانه‌هایی را نشنوند به دلیل فراگیری آن، قطعاً در جایی چنین ترانه‌هایی به گوش کودکان خواهد خورد و عملاً تلاش‌های آن‌ها در این زمینه بی‌فایده خواهد شد؛ اما تکرار نشدن در گوش دادن

به چنین ترانه‌هایی، ذهن کودکان کمتر درگیر محتوای مبتذل آن خواهد کرد. اما سوالی که در همین جاست این است که آیا متولیان فرهنگی کشور سعی کرده‌اند با تولید آهنگ‌های کودکان جامعه‌تدارک ببینند؟ سوالی که پاسخش تا حدودی، گره‌گشایی این ماجرا خواهد بود. با این حال، والدین باید برای کودکان به دنبال ترانه‌های فاخر باشند و اهمیت این مسئله را دست‌کم نگیرند. کودکی که به هر ترانه‌ای به ویژه با محتوای نامناسب گوش دهد، در معرض آسیب‌های روانی زیادی قرار خواهد گرفت.

